

KDV SİRKÜLERİ TEKSTİL VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNDEKİ "FASON İŞİ" KAVRAMINA TARTIŞMASINA SON VERİYOR

KDV SİRKÜLERİ TEKSTİL VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNDEKİ "FASON İŞ" KAVRAMI TARTIŞMASINA SON VERİYOR

Güray ÖĞREDİK

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
Mazars&Denge Denetim YMM A.Ş.

www.muhasibetr.com (11.06.2007)

1- GİRİŞ

30.05.2007 tarihli ve 26537 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/12143 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı teslim ve hizmetlere ilişkin olmak üzere KDV oranları yeniden tespit edilmiştir. II/B sayılı listeye 22.nci sıra olarak eklenen ibare ile, fason olarak yapılan tekstil ve konfeksiyon işlerinin KDV oranı %8 olarak tespit edilmiştir. (Yürürlük: 01.06.2007)

Çalışmamızda "fason iş" kavramı incelenecektir.

2- KDV GENEL TEBLİĞLERİ AÇISINDAN

Genel tebliğlerde fason tekstil ve konfeksiyon işlerinde yapılması gereken KDV tevkifatı hakkında açıklamalarda bulunulmuştur.

51 numaralı genel tebliğde fason imalatın şartı; "imal edilecek mal ile ilgili ana hammadde başta olmak üzere hammaddelerin fason iş yaptıranlarca temin edilmesidir" şeklinde açıklanmıştır.

53 numaralı genel tebliğde ise konfeksiyon ve tekstil sektöründe tevkifat uygulaması başlıklı bölümde aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

"Tekstil ve konfeksiyon sektöründeki boya, apre, baskı ve kasarlama işlerinde, boya ve kimyevi maddelerin işi yaptıranlar tarafından temin edilip, bu işleri yapanlara verilmesi halinde tevkifat uygulanacak, **boya ve kimyevi maddelerin bu işleri yapanlar tarafından temin edilip kullanılması halinde tevkifat yapılmayacaktır.**"

Görüldüğü gibi, Maliye Bakanlığı KDV genel tebliğleri ile bir işin "fason iş" sayılması için ilk ve genel şart olarak, bu işle ilgili ana hammadde başta olmak üzere diğer hammaddelerinden "iş yaptıranlar" (fason hizmet alanlar) tarafından temin edilmesini göstermiştir. Bu bağlamda, tekstil ve konfeksiyon sektöründe boya, apre, baskı ve kasarlama işlerinde, boya ve kimyevi maddelerin işi yaptıranlar tarafından temin edilip, bu işleri yapanlara verilmesi halinde tevkifat uygulanacak, boya ve kimyevi maddelerin bu işleri yapanlar tarafından temin edilip kullanılması halinde tevkifat yapılmayacaktır açıklamasını yapmıştır.

3- KELİME ANLAMI İLE FASON

Fason: Ticaret malzemesi marka sahibi tarafından karşılanarak başka bir firmaya yaptırılan mal, fason mal. [1]

Uygulamada ise fason kavramı, asıl iş veya ürün sahibinin, iş veya ürün ile ilgili işlemlerin tamamını veya bir kısmını dışarıdan birilerine yaptırması halinde kullanılmaktadır.

Hatta bu mantık ile bakarsak, inşaat sektöründeki "taşeronluk" kavramı dahi "fason iş" olarak düşünülebilir. Taşeron: Büyük bir işin bir bölümünü yaptırmayı, asıl müteahhitten kendi üzerine alan ikinci müteahhit. [2]

Hatta tekstil sektöründe, (51) numaralı genel tebliğde ilk ve genel şart olarak konmuş olsa bile, dışarıya işi yaptıran tarafından **hammaddesi verilmeden** yaptırılan işler dahi fason iş olarak adlandırılmaktadır.

4- %8 KDV ORANININ UYGULANACAĞI FASON İŞLER

51 ve 53 numaralı KDV genel tebliğleri kapsamında "fason iş" olarak kabul edilen tekstil ve konfeksiyon işlerinde 01.06.2007 tarihinden itibaren %8 KDV oranının uygulanacağı kesindir.

Ancak; gerek 51 numaralı genel tebliğde yapılan gerek "fason iş" tanımına girmeyen (işin hammaddesi işi yapan-fasoncu- tarafından temin edilen, Örnek: kumaş boyamada, boyanın işi yapan tarafından alındığı haller.) ve gerekse 53 numaralı tebliğde ayrıntılı olarak düzenlenen işler, uygulamadaki "fason" kavramının kullanımı açısından "fason iş" olsalar dahi, % 8 KDV oranının uygulanması açısından "fason iş" olarak kabul edilecek midir?

Uygulamada bu yönde ciddi tereddütler oluşmuştur. KDV oranlarının değişikliği hakkında Maliye İdaresi tarafından bir sirküler hazırlanmıştır. Bu sirkülerde 51 ve 53 numaralı KDV genel tebliğlerinde yer verilen "kavramsal" ve "işlem" bazındaki düzenlemelere de aykırı açıklamalar yapılmamaktadır.

Maliye İdaresi'nin bu sirküler çalışmasında biraz geciktiğini düşünmekteyiz. 01.06.2007 tarihinden itibaren yapılan işlerle ilgili bazı faturalar işletmeler tarafından bekletilmiş, ancak (7) gün içinde faturaya bağlanması gereken işler açısından ise özellikle mali müşavirlerinin yorumları doğrultusunda faturalar tanzim edilmiştir.

Bize göre; 51 numaralı genel tebliğdeki **fason imalatın şartı; imal edilecek mal ile ilgili ana hammadde başta olmak üzere hammaddelerin fason iş yaptıranlarca temin edilmesidir** hükmü yürürlükte olduğu sürece, "fason iş" kavramı kelime anlamına göre değil, vergisel anlamda, hammaddenin "iş yapan" tarafından mı "iş yaptıran" tarafından mı temin edildiğine bakılarak değerlendirilmelidir. Hammadde "iş yapan" tarafından temin ediliyorsa, bu iş kavramsal olarak "fason iş" olsa dahi, KDV oranı %18 olmalıdır.

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan sirkülerde de bu görüşün benimsendiğini görüyoruz.

5- KDV SİRKÜLERİNDE YER ALAN AÇIKLAMA

Sirkülerin "B- Diğer Düzenlemeler" başlıklı bölümünde aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

"1- 2007/12143 sayılı Karamamenin 5 inci maddesi ile II sayılı listenin B bölümüne 22 nci sıra olarak "Fason olarak yapılan tekstil ve konfeksiyon işleri" eklenmiş ve bu işlere uygulanan KDV oranı 01/06/2007 tarihinden geçerli olmak üzere % 8 olarak belirlenmiştir.

Fason işin şartı, imal edilecek mal ile ilgili ana hammadde başta olmak üzere hammaddelerin fason iş yaptıranlarca temin edilmesidir.

Görüldüğü sirkülerde, (51) numaralı KDV Genel Tebliğinde yer alan ifade aynen kullanılmıştır.

6- SONUÇ

Kelime anlamı olarak işletme dışındaki kişilere yaptırılan işlere "fason" dense dahi, KDV tevkifatı ve %8 KDV oranı uygulaması açısından "fason" kavramı vergisel anlamda ele alınacaktır. Dışarıya verilen işlerde, eğer hammaddelerde veriliyorsa bu durumda vergisel açıdan da fason iş yaptırılmaktadır. Eğer dışarıdan alınan fason

hizmette, hammadde verilmiyorsa, hammadde işi yapan tarafından temin ediliyorsa bu durumda vergisel anlamda bir fason iş söz konusu değildir. KDV oranı %18 olacaktır.

---

[1] <http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=fason>

[2] <http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=ta%c5%9feron>